

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/131/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215919
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8118215919.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanému: H. E., P. X.X.XXXX, Y. XXX XX Š. XXX, o zaplatenie 3 663,11 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 3 845,74 € so zmluvným úrokom vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3 663,11 € od 17.8.2018 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 663,11 € od 23.8.2018 do zaplatenia mesačnými splátkami vo výške 150 € vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania pod stratou výhody splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 15.11.2018 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie nesplatenej istiny úveru vo výške 3 663,11 €, kapitalizovaného úroku 176,89 €, úroku z omeškania vo výške 2 €, s 13,90 % úrokom ročne z nezaplatenej istiny úveru od 17.8.2018 do zaplatenia vrátane 5 % úroku z omeškania z nesplatenej istiny a úrokov od 18.8.2018 do zaplatenia.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výpisom z úverového účtu, všeobecnými obchodnými podmienkami, obchodnými podmienkami pre úvery občanom, upozornením, výzvou na predčasné splatenie úveru, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

4. Žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 7.4.2015 na diaľku elektronicky prostredníctvom internetbankingu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000200677, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový úver na splatenie jeho záväzkov vo výške 4 700 € s uvedením výšky úrokovej sadzby 13,90 %, poplatku za poskytnutie úveru 141 €, poplatku za poistenie schopnosti splácať úver 1,87 € mesačne, výšky anuitnej splátky 76,37 €, termínu splatnosti 1. anuitnej splátky 13.4.2015, počtu anuitných splátok 108, termínoch splatnosti ďalších splátok vždy k 13. dňu kalendárneho mesiaca, termínu konečnej splatnosti úveru 13.3.2024, výšky RPMN 16,05 % vrátane predpokladov použitých na výpočet RPMN, priemernej hodnoty RPMN 16,16 %, celkovej čiastky, ktorú musí klient zaplatiť 8 388,96 €, výšky odplaty 17,38 €, ako aj poplatkov za vklad v hotovosti, predčasné splatenie úveru, vypracovanie dodatku k zmene zmluvných podmienok, poplatku za upomienku a za výzvu vrátane poplatku za potvrdenie a súhlasy

k úverom vydané bankou, ako aj potvrdenia o zostatku úveru s budúcim dátumom vydané bankou na klientovu žiadosť.

5. Podľa bodu 3.1 obchodných podmienok pre úvery občanom, banka poskytuje klientom spotrebiteľské úvery formou splátkových úverov s produktovým označením „Pôžička“.

6. Podľa bodu 3.10 obchodných podmienok pre úvery občanom, pôžička sa poskytuje na dobu do dňa jej konečnej splatnosti uvedeného v zmluve o úvere. Pri pôžičke na refinancovanie iných úverov zmluva o úvere zanikne márnym uplynutím lehoty na čerpanie.

7. Podľa bodu 5 obchodných podmienok pre úvery občanom, ustanovenia týchto obchodných podmienok o pôžičke sa použijú primerane aj na iné spotrebné úvery poskytované bankou, pokiaľ príslušná zmluva o úvere neurčuje inak.

8. Podľa bodu 2.8 obchodných podmienok pre úvery občanom, môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru, ak nastane právna skutočnosť, ktorá sa bude považovať za zmenu okolností, za ktorých došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere na strane klienta. Podľa písm. a/ skutočnosťou, ktorá zakladá zmenu okolností je, ak klient nezaplatí ktorúkoľvek čiastku dlžnú podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti.

9. Podľa bodu 2.9.3 obchodných podmienok pre úvery občanom, ak sa klient omešká so splatením akejkoľvek dlžnej čiastky, bude banka zaplatenie tejto čiastky vymáhať prostriedkami, ktoré umožňujú právne predpisy platné v čase vymáhania. Banka najmä upozorní klienta na omeškanú platbu zaslaním písomného upomienky, bežnou listovou zásielkou a vyzve ho na splnenie v dodatočnej lehote.

10. Žalobca podaním zo dňa 13.6.2018 upozornil žalovaného na výšku omeškaných splátok v sume 106,14 € s výzvou na jej uhradenie spolu so zmluvnou pokutou za porušenie zmluvných povinností vo výške 15 € v celkovej výške 121,14 € do 18.6.2018. Zároveň žalovaného upozornil, že ak nedôjde k uhradeniu dlžnej čiastky, uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiadala ho o zaplatenie celej svojej pohľadávky, ktorá k uvedenému dňu predstavovala sumu 3 794,25 €. Upozornenie žalovaný prevzal dňa 18.6.2018 (č. l. 82).

11. Keďže žalovaný omeškané splátky neuhradil, žalobca podaním zo dňa 16.8.2018 oznámil žalovanému rozhodnutie o predčasnej splatnosti úveru s výzvou na úhradu zostatku nesplatenej časti spolu s poplatkom za výzvu vo výške 30 € v celkovej výške 3 918,33 € bezodkladne. Žalovaný uvedenú výzvu prevzal dňa 21.8.2018 (č. l. 81).

12. Pohľadávka žalobcu pozostáva z nesplatenej istiny úveru po započítaní realizovaných úhrad vo výške 3 663,11 € (4 700 € - 1 036,89 €), kapitalizovaného zmluvného úroku ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru po započítaní realizovaných úhrad vo výške 176,89 € (1 965,69 € - úhrady 1 788,80 €), kapitalizovaného úroku z omeškania z nezaplatených splátok ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 2 € a z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 3,74 €.

13. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o

spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 7.4.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000200677 majúcu charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 1 a nasl. zák. č. 129/2010 Z. z., na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 4 700 € s uvedením ročnej úrokovej sadzby, poplatku za poskytnutie úveru, výšky, počtu a termínov

splatnosti anuitných splátok, konečnej splatnosti úveru, výšky RPMN, ako aj predpokladov pre výpočet RPMN, priemernej hodnoty RPMN, celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom, výšky odplaty, ako aj ďalších poplatkov spojených s úverom.

17. Súčasťou úverovej zmluvy bolo aj dojednanie doplnkovej služby poistenia schopnosti splácať úver, ktorá však nebola podmienkou poskytnutia úveru, čo nesporne vyplýva z bodu 3 štandardných európskych informácií (č. I. 134).

18. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 29.5.2019 výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

19. Vychádzal z ust. § 7 a 11 zák. č. 129/2010 Z. z. majúc za to, že žalobca v súvislosti s overovaním bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností a výške ním reálne dosahovaného príjmu vrátane údajov o výške celkového objemu výdavkov, čím došlo k naplneniu hypotézy právnej normy ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. a súčasne žalobca nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 22Co/107/2018, v ktorom súd zisťoval dodržanie povinností žalobcu ako veriteľa pri overovaní úverovej schopnosti dlžníka.

20. KS v Prešove uznesením zo dňa 31.10.2019 pod sp. zn. 1Co/69/2019 na základe odvolania podaného žalobcom zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie.

21. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že existujú listinné dôkazy, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver mal k dispozícii veriteľ údaje o jeho príjmoch a výdavkoch vyplývajúcich z výpisov z osobného účtu žalovaného za obdobie r. 2014, ktoré spochybňujú naplnenie hypotézy právnej normy, ktorá by zakladala hrubé porušenie povinnosti veriteľa overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. I pre prípad, že by žalobca porušil túto svoju povinnosť, sankciou za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť dlžníka splácať úver je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, avšak to platí len pre prípad hrubého porušenia tejto povinnosti.

22. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu tak odvolací konštatuje, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že nesprávne interpretoval ust. § 7 ods. 1 v spojení s ust. § 11 ods. 2 zák. o spotrebiteľských úveroch. V nadväznosti na to ďalej súd prvej inštancie nesprávne vytvoril skutkový základ, keď chybné vyhodnotil vykonané dôkazy, pričom stav predpokladaný hypotézou ním aplikovaných noriem nebol daný. Nepreskúmateľné sú závery súdu prvej inštancie o nesplatení istiny úveru, nakoľko nie je zrejmé, z čoho súd prvej inštancie vychádzal, keď konštatoval, že splatnosť nesplatení istiny nastane až po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci a väd v skutkových zisteniach súd prvej inštancie vôbec nevedol žiadne dokazovanie ohľadne výšky uplatnenej pohľadávky. Tu potom nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie.

23. Odvolací súd sa stotožnil s podstatou odvolacej argumentácie žalobcu a v dôsledku skutkových i právnych väd preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie mu neostávalo nič iné než napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane závislého výroku o náhrade trov konania zrušiť.

24. V danom prípade súdu prvej inštancie nie je zrejmé, v čom mala spočívať jeho faktická pasivita, pokiaľ ide o posúdenie odbornej starostlivosti veriteľa v zmysle ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. Za účelom posúdenia splnenia povinnosti predpokladanej ust. § 7 cit. zák. zrealizoval všetky procesné úkony v súlade s ust. § 295 CSP, teda vyzval žalobcu ako veriteľa na predloženie listín preukazujúcich splnenie povinnosti podľa § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. a za tým účelom aj zrealizoval výsluch žalovaného.

25. Povinnosť posúdenia úveruschopnosti spotrebiteľa chráni nielen spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosť úver splácať, ale sprostredkovane spoločnosť ako celok, pretože predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom insolvenčie v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých, narušeniu rodinných a sociálnych vzťahov. V neposlednom rade i pozíciu veriteľa, lebo odborné posúdenie úveru schopnosti znižuje riziko veriteľa. Nepostačuje, pokiaľ veriteľ vychádza iba z vyhlásenia dlžníka o jeho osobných, zárobkových a majetkových pomeroch, a to ani vtedy, pokiaľ nie je vedený v

databáze dlžníkov. Odborná starostlivosť predpokladá, že údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol overil, resp. objektívne potvrdil minimálne potvrdením zamestnávateľa. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom alebo existenčnom minime a tieto porovnávať od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (NS ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

26. Žalobca súdu prvej inštancie napriek výzve neuviedol, z akých konkrétnych údajov pri posudzovaní bonity žalobcu vychádzal. Pokiaľ ho súd dotazoval, iba poukázal na neprehľadné informácie z verejných registrov. Súdu prvej inštancie ani neposkytol údaje o osobných, majetkových, ako aj príjmových pomeroch žalovaného, ktorými údajne disponoval na základe skôr uzatvoreného úverového vzťahu. Uvedené údaje súdu poskytol až v priebehu odvolacieho konania, čo nesporne vyplýva z listiny nachádzajúcej sa v spise na č. l. 148.

27. Taktiež z predložených výpisov z účtu žalovaného vyplýva, že zostatok peňažných prostriedkov bol v posudzovanom období prevažne záporný; v mesiaci 9/2014 bol čerpaný úver vo výške 12 559,27 € a v mesiaci 10/2014 bol opätovne zostatok účtu záporný, a to napriek poskytnutiu úveru formou povoleného prečerpania.

28. Z rozhodnutia ÚS SR zo dňa 21.11.2017 pod sp. zn. III ÚS 289/2017 vyplýva povinnosť zohľadňovania vlastnej judikatúry všeobecnými súdmi. Súd má poznať svoju vlastnú judikatúru, t. j. aj rozhodnutia iných sudcov (resp. senátu) toho istého súdu a túto judikatúru musí zohľadniť bez ohľadu na to, či na ňu samotné strany sporu poukazujú. Naopak, postoj všeobecných súdov vyznačujúci sa odlišnosťou prístupu k prejednávanej veci, ktoré sú v podstate identické, bez toho, aby svoj odklon odôvodnili, je prejavom svojvôle, ktorá odporuje základnému princípu materiálneho právneho štátu.

29. Práve s poukazom na väčšinovú rozhodovaciu činnosť senátov KS v Prešove pri posudzovaní odbornej starostlivosti uvedeného veriteľa, v zmysle ktorej sa ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti, rozhodol v predmetnom spore vo svojom skoršom rozhodnutí pre nepreukázanie ich vykonania podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. (rozhodnutia KS v Prešove pod sp. zn. 3Co/53/2019, sp. zn. 22Co/107/2018, sp. zn. 7Co/126/2016 a sp. zn. 12Co/107/2019).

30. S poukazom na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP však v danom prípade nie sú splnené podmienky pre právny záver hrubého porušenia tejto povinnosti.

31. Žalovaný titulom splátok úveru v prospech žalobcu uhradil sumu 2 894,88 €, ktorá bola vo výške 1 036,89 € započítaná na istinu, vo výške 1 788,80 € na úrok a vo výške 69,19 € na poplatok poistenia.

32. Keďže žalovaný si riadne a včas neplnil povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neplatením dohodnutých mesačných splátok, pričom dlžné splátky neuhradil ani na základe upomienky zo dňa 13.6.2018, žalobca podaním zo dňa 16.8.2018 podľa bodu 2.8 a 2.9.3 obchodných podmienok pre úvery občanom pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

33. Žalobca si predmetnou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie nesplatenej istiny úveru 3 663,11 €, zmluvného úroku do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 176,89 €, úroku z omeškania z dlžných splátok do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 2 €, poplatku za poistenie do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru vo výške 3,74 € vrátane zmluvného úroku z nezaplatenej istiny vo výške 13,90 % od 17.8.2018 do zaplatenia, ako aj zákonného úroku z omeškania z istiny a kapitalizovaného zmluvného úroku.

34. Ohľadom nároku na zmluvný úrok po predčasnom zosplatení úveru uviedol, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení s poukazom na ust. § 502 ods. 1 a 3 a § 499 a § 497 Obchodného zákonníka. V uvedenom odkázal aj na aktuálnu rozhodovaciu prax, a to rozsudky KS v Banskej Bystrici pod sp. zn. 14Co/542/2016, sp. zn. 43Co/19/2017, sp. zn. 16Co/111/2017, KS v Trenčíne pod sp. zn. 19Co/143/2017, KS v Žiline pod sp. zn. 11Co/12/2017, KS v Nitre pod sp. zn. 8Co/193/2017, KS v Bratislave pod sp. zn. 8Co/138/2017 a KS v Prešove pod sp. zn. 11Co/36/2018.

35. Podľa názoru súdu prvej inštancie s poukazom na aktuálnu rozhodovaciu prax a uznesenie NS SR pod sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.7.2019, vzniká veriteľovi nárok na zaplatenie dohodnutých zmluvných úrokov aj po dobe dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti.

36. Zo záverov uvedeného uznesenia NS SR vyplýva, že v súvislosti s právnou otázkou, či veriteľ má po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky, dáva odvolaciemu súdu do pozornosti rozsudok Súdneho dvora (piatej komory) zo 7.8.2018 v spojených veciach C - 96/16 a C - 94/17, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.

37. Tomuto záveru zodpovedá aj rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 14.6.2018 pod sp. zn. 4Co/20/2017, podľa ktorého je úrok v podstate odplatou za poskytnutie finančných prostriedkov. Aktuálna vnútroštátna úprava o spotrebiteľských úveroch v ust. § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch rieši otázku plnenia úrokov z úveru pri odstúpení od zmluvy samotným spotrebiteľom za tam upravených podmienok. Podľa uvedeného ustanovenia, ak spotrebiteľ uplatní právo podľa ods. 1, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi.

38. Aj zákon o spotrebiteľských úveroch teda v tomto ustanovení výslovne upravuje povinnosť zaplatiť úrok až do úplného splatenia istiny.

39. Nepriznanie úrokov po realizácii oprávnenia veriteľa na zosplatnenie úveru z dôvodov porušovania povinnosti dlžníkom podľa názoru konajúceho odvolacieho senátu nie je odstránením nerovnováhy medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ale dostáva poskytovateľa úveru do horšieho postavenia, aké mal pred využitím oprávnenia na zosplatnenie úveru. Naopak, porušenie povinností dlžníka z úverovej zmluvy ho dostáva do výhodnejšieho postavenia, a tak akceptácia záveru prijatého súdom prvej inštancie s odkazom na názor v rozhodnutí KS v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 by v konečnom dôsledku bola „nesprávnym návodom“ pre dlžníkov zlepšiť si „porušovaním povinností“ svoje postavenie v úverovom vzťahu a išlo by tak o situáciu zjavne neakceptovateľnú.

40. Na základe uvedeného, preto súd priznal žalobcovi aj zmluvný úrok z nesplatennej istiny úveru aj po vyhlásení jeho predčasnej splatnosti do doby jej úplného splatenia.

41. Zároveň vyhovel žalobe o zaplatenie nesplatennej istiny úveru vo výške 3 663,11 € (úver vo výške 4 700 € - úhrady započítané na istinu vo výške 1 036,89 €), ďalej o zaplatenie zmluvného úroku splatného do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru vo výške 176,89 € (1 965,69 € - úhrady započítané na zmluvný úrok vo výške 1 788,80 €), ako aj úroku z omeškania z nezaplatených splátok úveru splatných do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru vo výške 2 € a poplatku za poistenie vo výške 3,74 €.

42. Keďže žalovaný bol povinný nesplatenú časť úveru zaplatiť na základe výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 16.8.2018 doručenej dňa 21.8.2018 bezodkladne, teda v súlade s ust. § 563 Občianskeho zákonníka, najneskôr do 22.8.2018, súd vyhovel žalobe v časti o zaplatenie zákonného úroku z omeškania určeného v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. z nesplatennej istiny úveru od 23.8.2018 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti v uplatnenom zákonnom úroku z omeškania žalobu zamietol.

43. Keďže úrok z úveru v danom prípade vo výške 176,89 € nemožno úročiť ďalším úrokom z omeškania (zákaz anatocizmu, napr. judikatúra NS ČS - rozsudok veľkého senátu obchodného kolégia NS ČR z 24.3.2004 pod sp. zn. 35Odo/101/2002, ale aj uznesením ÚS ČR pod sp. zn. ÚS 1893/08 z 13.11.2008), súd žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania z kapitalizovaného zmluvného úroku odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru ako nedôvodnú zamietol.

44. NS ČS v rozsudku pod sp. zn. 35Odo/101/2002 zo dňa 24.3.2004, ako aj ÚS ČR v uznesení pod sp. zn. ÚS 1893/08 zo dňa 13.11.2008 vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania, sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie, na ktoré má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický úrokový záväzok; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny sa dlžník dostáva do omeškania so splnením príslušenstva a nie do omeškania so splnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (t. j. úroky z omeškania z dojednaných úrokov), potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, oba právne predpisy nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania splatením príslušenstva (zákaz anatocizmu).

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie 3 845,24 € s 13,9 % ročným úrokom z nesplatenej istiny úveru v jeho kapitalizovanej výške ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej v sume 874,66 € vrátane 5 % úroku z omeškania v jeho kapitalizovanej výške v sume 314,62 € a zo zmluvných úrokov vo výške 15,19 €, teda v celkovej výške 5 049,71 €.

48. Keďže žalobcovi bol priznaný nárok na zaplatenie 3 845,24 € vrátane zmluvného úroku z nesplatenej istiny vo výške 874,99 € a zákonného úroku z omeškania z nesplatenej istiny vo výške 311,61 € ku dňu vyhlásenia rozsudku, teda v celkovej výške 5 031,51 €, čo predstavuje 99,60 % úspešnosť v spore, súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

49. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

50. Žalovaný zároveň požiadal o možnosť predmetnú pohľadávku splácať mesačnými splátkami vo výške 150 € s poukazom na viacero finančných záväzkov s tým, že je SZČO s mesačným príjmom okolo 700 € a jeho manželka je momentálne na OČR so synom s mesačným príjmom okolo 200 €. Okrem bežných výdavkov splácajú hypotéku vo výške 750 € mesačne, úver nebankovému subjektu vo výške 175 € mesačne, zároveň platí výživné na deti z predchádzajúceho manželstva vo výške 135 € mesačne a spláca úvery žalobcovi a Slovenskej sporiteľni v celkovej výške 180 €.

51. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

52. Podľa § 232 ods. 1 až 4 CSP, vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútenosti zákonnými prostriedkami. Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

53. S poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného a sumu ním splácaných záväzkov súd umožnil žalovanému predmetnú pohľadávku splácať mesačnými splátkami vo výške 150 € vždy k

25. dňa kalendárneho mesiaca pod stratou výhody splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.